

960

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 21 czerwca 2005 r.

w sprawie szczegółowych warunków wykonywania przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych działalności w zakresie zarządzania zbiorczymi portfelami papierów wartościowych

Na podstawie art. 217 ust. 5 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546 oraz z 2005 r. Nr 83, poz. 719) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki wykonywania przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych spółka akcyjna, zwane dalej „towarzystwem”, działalności w zakresie zarządzania zbiorczymi portfelami papierów wartościowych.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — rozumie się przez to ustawę z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych;
- 2) portfelu — rozumie się przez to zbiorczy portfel papierów wartościowych;
- 3) uczestnikach — rozumie się przez to uczestników portfela;
- 4) tytułach uczestnictwa — rozumie się przez to tytuły uczestnictwa portfela;
- 5) regulaminie — rozumie się przez to regulamin portfela;
- 6) składnikach portfela — rozumie się przez to papiery wartościowe, waluty, instrumenty pochodne, w tym niewystandaryzowane instrumenty pochodne, prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, mierników i limitów wielkości produkcji, dopuszczone do obrotu na giełdach towarowych, instrumenty rynku pieniężnego, jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne lub tytuły uczestnictwa instytucji wspólnego inwestowania wchodzące w skład portfela;
- 7) aktywach portfela — rozumie się przez to składniki portfela oraz środki pieniężne i należności portfela;
- 8) wartości aktywów netto portfela — rozumie się przez to wartość aktywów portfela pomniejszoną o zobowiązania portfela w dniu wyceny;
- 9) wartości aktywów netto na tytuł uczestnictwa — rozumie się przez to wartość aktywów netto portfela podzieloną przez liczbę tytułów uczestnictwa w dniu wyceny;
- 10) dniu wyceny — rozumie się przez to dzień określony w regulaminie portfela, w którym dokonuje się wyceny aktywów portfela, ustala się wartość zobowiązań portfela, wartość aktywów netto portfela oraz wartość aktywów netto przypadających na tytuł uczestnictwa w portfelu;
- 11) kapitale wpłaconym — rozumie się przez to kapitał utworzony z wpłat dokonanych w formie pieniężnej, przyjętych w zamian za zbyte uczestnikom tytuły uczestnictwa, przy czym tak ujęty kapitał pomniejsza się o opłaty manipulacyjne;
- 12) kapitale wypłaconym — rozumie się przez to kwoty wypłacone z tytułu umorzenia tytułów uczestnictwa, stanowiące równowartość iloczynu liczby umorzonych tytułów uczestnictwa oraz wartości aktywów netto na tytuł uczestnictwa, według której umorzono tytuł uczestnictwa;

- 13) zrealizowanym zysku (stracie) ze zbycia składników portfela — rozumie się przez to różnicę między ceną sprzedaży netto a ceną nabycia danego składnika portfela;
- 14) niezrealizowanym zysku (stracie) z wyceny składników portfela — rozumie się przez to różnicę między wartością danego składnika portfela w dniu wyceny a ceną jego nabycia;
- 15) aktywnym rynku — rozumie się przez to rynek spełniający łącznie następujące kryteria:
- a) instrumenty będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne,
 - b) zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy,
 - c) ceny są podawane do publicznej wiadomości;
- 16) premii netto — rozumie się przez to wartość premii z tytułu wystawienia opcji, pomniejszoną o koszty bezpośrednio związane z wystawieniem opcji;
- 17) efektywnej stopie procentowej — rozumie się przez to stopę, przy zastosowaniu której następuje zdyskontowanie do bieżącej wartości związanych ze składnikiem portfela lub zobowiązań portfela przyszłych przepływów pieniężnych oczekiwanych w okresie do terminu zapadalności lub wymagalności, a w przypadku składników o zmiennej stopie procentowej — do najbliższego terminu oszacowania przez rynek poziomu odniesienia, stanowiącą wewnętrzną stopę zwrotu składnika aktywów lub zobowiązania w danym okresie;
- 18) skorygowanej cenie nabycia aktywów i zobowiązań — rozumie się przez to cenę nabycia, w jakiej składnik aktywów lub zobowiązań został po raz pierwszy wprowadzony do ksiąg rachunkowych (wartość początkowa), pomniejszoną o spłaty wartości nominalnej, odpowiednio skorygowaną o skumulowaną kwotę zdyskontowanej różnicy pomiędzy wartością początkową składnika a jego wartością w terminie zapadalności albo wymagalności, wyliczoną przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

§ 3. 1. Towarzystwo ogłasza regulamin, termin przyjmowania zapisów na tytuły uczestnictwa oraz dzień przydziału tytułów uczestnictwa nie później niż na 7 dni przed rozpoczęciem przyjmowania zapisów na tytuły uczestnictwa.

2. Towarzystwo może zmienić termin przyjmowania zapisów na tytuły uczestnictwa lub dzień przydziału tytułów uczestnictwa najpóźniej przed dniem zakończenia przyjmowania zapisów. Przydział tytułów uczestnictwa powinien zostać dokonany niezwłocznie po zakończeniu przyjmowania zapisów.

3. Termin przyjmowania zapisów nie może być dłuższy niż 2 miesiące.

§ 4. 1. Towarzystwo może rozpocząć nabywanie składników portfela nie wcześniej niż z chwilą rozpoczęcia zapisów na tytuły uczestnictwa.

2. Towarzystwo jest obowiązane nabyć wszystkie składniki portfela najpóźniej w terminie 3 miesięcy od dnia nabycia pierwszego składnika portfela.

§ 5. 1. Towarzystwo może dokonać wpłat na tytuły uczestnictwa portfela w wysokości nie wyższej niż 5 % kwoty stanowiącej różnicę między kwotą posiadanego kapitału własnego towarzystwa, pomniejszoną o kwotę stanowiącą łączną wartość tytułów uczestnictwa przysługujących towarzystwu we wszystkich zarządzanych przez towarzystwo portfelach, a kwotą kapitału własnego wymaganego zgodnie z art. 50 ustawy.

2. Kwotę, o której mowa w ust. 1, ustala się według wartości kapitałów własnych towarzystwa w dniu poprzedzającym dzień dokonania wpłaty do portfela oraz według wartości aktywów netto na tytuł uczestnictwa z ostatniej wyceny przed dniem dokonania wpłaty do portfela.

§ 6. 1. Do chwili przydziału tytułów uczestnictwa towarzystwo nie może zawierać z funduszem inwestycyjnym, którym zarządza, lub z klientami, dla których wykonuje usługi zarządzania cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie, umów dotyczących składników portfela.

2. Składniki portfela nie mogą być zbywane przez towarzystwo, a następnie odkupywane do chwili przydziału tytułów uczestnictwa, z wyjątkiem przypadków wymagających zmiany składu portfela, o których mowa w art. 216 ust. 2 ustawy.

§ 7. Jeżeli w terminie przyjmowania zapisów nie zebrano wpłat na minimalną liczbę tytułów uczestnictwa, o której mowa w regulaminie, towarzystwo:

- 1) niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni, zwraca wpłaty do portfela wraz z wartością otrzymanych pożytków i odsetek naliczonych przez depozytariusza za okres od dnia dokonania wpłaty na rachunek prowadzony przez depozytariusza do ostatniego dnia przyjmowania zapisów;
- 2) niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia rozpoczęcia przyjmowania zapisów, zbywa nabyte składniki portfela.

§ 8. 1. Towarzystwo przydziela tytuły uczestnictwa osobom, które dokonały zapisu na tytuły uczestnictwa po cenie wynikającej z podzielenia wartości aktywów netto portfela w dniu przydziału przez liczbę tytułów uczestnictwa, na które złożono zapisy i dokonano wpłat.

2. Towarzystwo zbywa lub umarza tytuły uczestnictwa po cenie wynikającej z podzielenia wartości aktywów netto portfela w dniu zbycia lub umorzenia tytułu uczestnictwa przez liczbę tytułów uczestnictwa ustaloną na podstawie rejestru uczestników portfela.

§ 9. Towarzystwo jest obowiązane umorzyć wszystkie posiadane tytuły uczestnictwa niezwłocznie po dniu, w którym towarzystwo stało się jedynym uczestnikiem portfela.

§ 10. W przypadku dokonania zmian w regulaminie towarzystwo niezwłocznie ogłasza te zmiany w sposób określony w regulaminie.

§ 11. Aktywa każdego z portfeli oraz aktywa towarzystwa powinny być zapisywane na odrębnych rachunkach lub przechowywane w taki sposób, by w każdej chwili było możliwe dokładne ustalenie wartości aktywów każdego portfela.

§ 12. 1. Towarzystwo wycenia aktywa portfela oraz ustala wartość zobowiązań portfela, wartość aktywów netto portfela i wartość aktywów netto na tytuł uczestnictwa w każdym dniu, w którym dokonywany jest przydział, zbycie i umorzenie tytułów uczestnictwa, nie rzadziej jednak niż raz na siedem dni.

2. Towarzystwo ogłasza wartość aktywów netto portfela i wartość aktywów netto na tytuł uczestnictwa w sposób określony w regulaminie.

§ 13. 1. Towarzystwo otwiera księgi rachunkowe portfela z dniem przydzielenia pierwszego tytułu uczestnictwa w portfelu albo z dniem nabycia pierwszego składnika lokat portfela w zależności od tego, które zdarzenie nastąpiło wcześniej.

2. Księgi rachunkowe portfela i towarzystwa prowadzi się oddzielnie, przy czym dla każdego portfela prowadzi się odrębne księgi rachunkowe.

§ 14. 1. Towarzystwo prowadzi księgi rachunkowe portfela w języku polskim i walucie polskiej.

2. Księgi rachunkowe portfela obejmują w szczególności:

- 1) konta księgi głównej;
- 2) konta ksiąg pomocniczych;
- 3) rejestr tytułów uczestnictwa portfela, o którym mowa w art. 217 ust. 1 ustawy.

§ 15. Rejestr tytułów uczestnictwa portfela obejmuje system służący do szczegółowej ewidencji uczestników i ewidencji kapitału wpłaconego i wypłaconego, w podziale na poszczególnych uczestników, z określeniem w szczególności:

- 1) danych identyfikujących uczestnika;
- 2) liczby tytułów uczestnictwa;
- 3) daty nabycia, liczby i ceny nabycia tytułów uczestnictwa;
- 4) daty umorzenia, liczby umorzonych tytułów uczestnictwa oraz kwoty wypłaconej uczestnikowi za umorzone tytuły uczestnictwa;
- 5) daty oraz kwoty dochodów portfela wypłaconych uczestnikowi;

6) informacji o pełnomocnictwach udzielonych lub odwołanych przez uczestnika;

7) innych elementów określonych w regulaminie.

§ 16. 1. Towarzystwo prowadzi księgi rachunkowe portfela w taki sposób, aby było możliwe ustalenie wartości aktywów netto portfela w każdym dniu wyceny oraz na dzień bilansowy.

2. Towarzystwo może zlecić w całości lub w części innym podmiotom upoważnionym na podstawie odrębnych przepisów wykonywanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

§ 17. 1. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zastąpienie dowodu księgowego odpisem dowodu księgowego sporządzonym na formularzu właściwym dla danego dowodu.

2. Dopuszcza się zastąpienie odpisu dowodu kopią dowodu (fotokopia lub kserokopia).

3. Odpis lub kopia powinny być opatrzone odpowiednią adnotacją „Odpis” lub „Kopia” oraz uwierzytelnione poprzez zamieszczenie klauzuli „Za zgodność z oryginałem” i podpisem osoby stwierdzającej zgodność wraz z datą ich sporządzenia.

§ 18. Operacje dotyczące portfela towarzystwo ujmuje w księgach rachunkowych portfela w okresie, którego dotyczą.

§ 19. 1. Nabyte do portfela składniki towarzystwo ujmuje w księgach rachunkowych portfela według ceny ich nabycia.

2. Składniki portfela nabyte nieodpłatnie posiadają cenę nabycia równą zero.

§ 20. 1. Zysk lub stratę ze zbycia składników portfela, z zastrzeżeniem ust. 4, wylicza się metodą „najdroższe sprzedaje się jako pierwsze”, polegającą na przypisaniu sprzedanym składnikom najwyższej ceny nabycia danego składnika portfela, a w przypadku składników wycenianych w wysokości skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej — najwyższej bieżącej wartości księgowej.

2. W przypadku wygaśnięcia zobowiązań z tytułu wystawionych opcji uznaje się, że wygaśnięciu podlegają kolejno te zobowiązania, z tytułu których zaciągnięcia otrzymano najniższą premię netto.

3. Zysk lub stratę ze zbycia walut wylicza się zgodnie z metodą określoną w ust. 1.

4. W przypadku gdy jednego dnia dokonuje się transakcji zbycia i nabycia danego składnika portfela, w pierwszej kolejności ujmuje się nabycie danego składnika.

§ 21. 1. Przysługujące prawo poboru akcji notowanych na aktywnym rynku ujmuje się w księgach ra-

chunkowych w dniu, w którym na potrzeby wyceny danych akcji wykorzystany jest po raz pierwszy kurs nieuwzględniający wartości tego prawa poboru.

2. Niewykonane prawo poboru akcji uznaje się za zbyte, według wartości równej zero, w dniu następnym po dniu wygaśnięcia tego prawa.

3. Należną dywidendę z akcji notowanych na aktywnym rynku ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu, w którym na potrzeby wyceny danych akcji jest wykorzystany po raz pierwszy kurs rynkowy nieuwzględniający wartości tego prawa do dywidendy.

4. Przystępujące prawo poboru akcji nienotowanych na aktywnym rynku oraz prawo do otrzymania dywidendy od akcji nienotowanych na aktywnym rynku ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu następnym po dniu ustalenia tych praw.

§ 22. Niezrealizowany zysk (strata) z wyceny składników portfela wpływa na wzrost (spadek) wyniku z operacji.

§ 23. 1. Nabycie albo zbycie składników portfela ujmuje się w księgach rachunkowych portfela w dacie zawarcia umowy.

2. Składniki lokat nabyte albo zbyte w dniu wyceny po godzinie, o której mowa w § 30, oraz składniki, dla których we wskazanym momencie brak jest potwierdzenia zawarcia transakcji, uwzględnia się w najbliższej wycenie aktywów portfela i ustaleniu jego zobowiązań.

§ 24. 1. Operacje dotyczące portfela ujmuje się w walucie, w której są wyrażone, a także w walucie polskiej, po przeliczeniu według średniego kursu danej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia tych operacji w księgach rachunkowych portfela.

2. Jeżeli operacje dotyczące portfela są wyrażone w walutach, dla których Narodowy Bank Polski nie ogłasza kursu — ich wartość należy określić w relacji do wskazanej przez portfel waluty, dla której jest ogłoszony przez Narodowy Bank Polski średni kurs.

§ 25. Przychody ze składników portfela obejmują w szczególności:

- 1) dywidendy i inne udziały w zyskach;
- 2) przychody odsetkowe;
- 3) dodatnie saldo różnic kursowych powstałe w związku z wyceną środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań w walutach obcych.

§ 26. Koszty operacyjne obejmują w szczególności:

- 1) wynagrodzenie dla towarzystwa;
- 2) opłaty związane z prowadzeniem rejestru aktywów portfela;

3) koszty usług w zakresie rachunkowości, w tym prowadzenia rejestru tytułów uczestnictwa portfela;

4) koszty usług wydawniczych, w tym poligraficznych;

5) koszty usług prawnych;

6) koszty odsetkowe;

7) ujemne saldo różnic kursowych powstałe w związku z wyceną środków pieniężnych, należności oraz zobowiązań w walutach obcych.

§ 27. 1. W przypadku kosztów operacyjnych tworzy się rezerwę na przewidywane wydatki.

2. Płatności z tytułu kosztów operacyjnych zmniejszają uprzednio utworzoną rezerwę.

3. Preliminarz kosztów powinien zawierać pozycje w wysokości uzasadnionej, ustalone na podstawie stawek okresowych odpowiednio do częstotliwości ustalania wartości aktywów netto w dniach wyceny.

§ 28. 1. Przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej nalicza się zgodnie z zasadami ustalonymi dla tych papierów wartościowych przez emitenta.

2. Przychody odsetkowe od lokat bankowych nalicza się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

§ 29. 1. Dniem wprowadzenia do ksiąg zmiany kapitału wpłaconego albo kapitału wypłaconego jest dzień zbycia lub umorzenia tytułów uczestnictwa, przy zastosowaniu wartości aktywów netto na tytuł uczestnictwa, wyznaczonej zgodnie z ust. 2.

2. Na potrzeby określenia wartości aktywów netto na tytuł uczestnictwa w określonym dniu wyceny nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, związanych z wpłatami lub wypłatami ujmowanymi zgodnie z ust. 1.

§ 30. Do wyceny aktywów i ustalenia zobowiązań portfela towarzystwo stosuje odpowiednio przepisy o wycenie aktywów i ustaleniu zobowiązań funduszy inwestycyjnych, przy czym regulamin powinien wskazywać godzinę, o której towarzystwo będzie określać ostatnie dostępne kursy składników portfela notowanych na aktywnym rynku w dniu wyceny.

§ 31. Towarzystwo udostępnia depozytariuszowi dokumentację dotyczącą rachunkowości portfela, o której mowa w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.¹⁾).

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546 i Nr 213, poz. 2155 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 66.

§ 32. Towarzystwo niezwłocznie informuje depozytariusza o wszelkich zdarzeniach faktycznych i prawnych dotyczących portfela, istotnych dla prawidłowego ustalenia przez depozytariusza wartości aktywów netto portfela, w szczególności o zmianie składu portfela, o której mowa w art. 216 ust. 2 ustawy, oraz o zbyciu lub umorzeniu tytułów uczestnictwa.

§ 33. Towarzystwo sporządza i poddaje przeglądowi biegłego rewidenta:

- 1) półroczne sprawozdanie finansowe portfela — w terminie dwóch miesięcy od zakończenia pierwszego półrocza roku obrotowego;
- 2) roczne sprawozdanie finansowe portfela — w terminie trzech miesięcy od zakończenia roku obrotowego.

§ 34. 1. Towarzystwo, w sposób określony w regulaminie, udostępnia uczestnikom roczne sprawozdania finansowe portfela wraz z opinią biegłego rewidenta o badanym sprawozdaniu finansowym niezwłocznie po ich zbadaniu przez biegłego rewidenta, nie później niż w terminie trzech miesięcy od zakończenia roku obrotowego.

2. Towarzystwo udostępnia uczestnikom półroczne sprawozdania finansowe portfela wraz z raportem z przeglądu niezwłocznie po dokonaniu przeglądu tych sprawozdań przez biegłego rewidenta, nie później niż w terminie dwóch miesięcy od zakończenia pierwszego półrocza roku obrotowego.

§ 35. Towarzystwo wyznacza spośród swoich pracowników osoby odpowiedzialne za czynności związane z obsługą portfela, w tym doradcę inwestycyjnego.

§ 36. Towarzystwo może zlecić prowadzenie rejestru uczestników zbiorczego portfela papierów wartościowych wyspecjalizowanemu podmiotowi posiadającemu odpowiednie wyposażenie techniczno-organizacyjne.

§ 37. Towarzystwo zapewnia bezpieczeństwo danych, których ujawnienie mogłoby naruszyć interes uczestników portfela, na zasadach i w sposób określony w regulaminie zapobiegania ujawnianiu informacji, o którym mowa w art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy.

§ 38. Towarzystwo archiwizuje i przechowuje dokumenty związane z działalnością towarzystwa w zakresie tworzenia, zarządzania i likwidacji portfela przez okres co najmniej 5 lat od dnia likwidacji portfela, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

§ 39. W sprawach nieuregulowanych w rozporządzeniu stosuje się odpowiednio przepisy o rachunkowości.

§ 40. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2005 r.²⁾

Prezes Rady Ministrów: *M. Belka*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2001 r. w sprawie warunków zarządzania zbiorczymi portfelami papierów wartościowych (Dz. U. Nr 77, poz. 816).